

šení podle § 6 žel. dopr. ř., min. nař. z 10. února 1905, čís. 14 ř. zák., 29. března 1911, čís. 56 ř. zák. a 30. prosince 1918, čís. 4/1919 sb. z. a n. K uveřejnění předpisu nedostačuje možnost nahlédnouti do něho u staničního úřadu, třeba k němu také ještě vyhlášky ve Věstníku pro železnice a plavbu a možnosti opatřiti si jej koupí. Kdyby směrovací předpis, jehož se znalec dovolává, byl takovým způsobem uveřejněn, byl by ovšem předpisem tarifním, následkem toho částí nákladní smlouvy a rozhodným pro žalobní nárok, není však sporu o tom, že, jak i znalec potvrzuje, lze vědomosti o něm nabýti jenom dotazem u staničních úřadů. Předpis § 67 (3) žel. dopr. ř. nebyl jím tedy doplněn, tím méně změněn. Jelikož podle železničního dopravního řádu bylo použití pro přepravu cesty přes Ústí n. L., jest žalobní nárok na odškodnění za překročení dodací lhůty o čtyry dny bezdůvodný.

Čís. 7888.

Náhradnictví svěřenské zahrnuje v sobě též náhradnictví obecné (§ 608, poslední věta, obč. zák.), leč že by tomu odporovala vůle zůstavitelova.

(Rozh. ze dne 17. března 1928, Rv I 1150/27.)

Závětí z roku 1911 ustanovil Josef Ž. universální dědičkou Alžbětu Ž-ovou s tím, že »veškeré jmění moje, které ona má dědit, po jejím úmrtí, ovšem pakli mě přežije a jak dalece při jejím úmrtí ještě stávati bude, připadnouti má Josefu Š-ovi«. Alžběta Ž-ová zemřela v roce 1912 a jejím universálním dědicem se stal Josef Ž. Po smrti Josefa Ž-a v roce 1926 domáhala se jeho sestra na Josefu Š-ovi, že fidejkomisární substituce ustanovená ohledně pozůstalostního jmění Josefa Ž-a, v jeho poslední vůli ze dne 24. ledna 1911 ve prospěch žalovaného Josefa Š-a jest proti žalobkyni neplatnou a bezúčinnou, takže nastupuje zákonná posloupnost. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nesporno jest, že zůstavitel Josef Ž. ustanovil poslední vůlí ze dne 24. ledna 1911 svou manželku Alžbětu Ž-ovou universální dědičkou s tím, že veškeré jeho jmění, které ona má dědit, po jejím úmrtí, ovšem pakli ho přežije, a jak dalece při jejím úmrtí ještě bude, připadnouti má žalovanému. Jest zřejmým, že tu jde o opatření zůstavitele, jímž předurčil osud dědický pro dobu, až první jeho nabývatel zemře, a jímž určil tudíž dědici náhradníka, jenž měl po něm nastoupiti. Takové opatření nazývá zákon (§ 608 obč. zák.) náhradnictvím svěřenským. Podle tohoto ustanovení zákona měla universální dědička, o niž jde, jako svěřenský dědic úplnou volnost po dobu života nakládati se jměním svěřeným, nemohla však posledním pořízením porušiti náhradnická práva za-

lovaného. Jest však dále nesporno, že Alžběta Ž-ová, určená zůstavitelem za jeho universální dědičku, nepřežila svého manžela (zůstavitele), zemřevši již dne 17. dubna 1912. Otázkou je, jaký účinek mělo toto předúmrtí povolaného dědice na dědický nárok žalovaného založený poslední vůlí zůstavitelovou, zda zanikl tento nárok, jak tvrdí žalující strana, když prý žalovaný měl dědit jedině pod tou podmínkou, přežije-li Alžběta Ž-ová Josefa Ž-a, či zda trval dále, jak namítá žalovaný, ježto jde o náhradnictví obecné. Přisvědčiti jest názoru žalovaného, který hájí také oba nižší soudy. Podle doslovu § 608 obč. zák. jest v náhradnictví svěrenském mlčky obsaženo náhradnictví obecné. Tento doslov zákona opírá se o tušenou vůli zůstavitele, že by byl bezpochyby také přímo povolal náhradníka k dědictví, kdyby byl přední dědic již dříve jako takový odpadl (Stubenrauch I. 811). Zásada vyslovená v doslovu § 608 obč. zák. platí tudíž, neodporuje-li jí vůle zůstavitele, kterou zákon předpokládá ve smyslu zásady jím vyslovené. Avšak tu právě namítá žalující strana, že znění poslední vůle, zejména slova »po jejím úmrtí, ovšem pakli mne přežije« nasvědčují prý tomu, že zůstavitel vyloučil obecné náhradnictví, čímž jest i žalovaný z dědictví vyloučen. Nižší soudy, zejména odvolací soud z té okolnosti, že oba manželé Josef a Alžběta Ž-ovi zřídili úplně stejné závěti, podle nichž se ustanovili navzájem universálními dědici, uloživše si také navzájem, že to, co zbude z jejich jmění, při úmrtí dědice, obdrží žalovaný — usoudily, že byla na jejich straně souhlasná vůle, aby dědil jeden po druhém a by po smrti obou, to, co zbude, připadlo žalovanému. Nelze říci, že tento závěr odvolacího soudu jest s právního hlediska nesprávný, vyplývá naopak logicky z obsahu obou závětí manželů Ž-ových, kterým lze jen tak rozuměti. Jest proto se závěrem tím souhlasiti. Neprokázala-li žalující strana, že ustanovení obsažené v doslovu § 608 obč. zák. neplatí podle vůle zůstavitelovy, pokud jde o poslední pořízení zůstavitelovo, nemá ani její námitka, že jest žalovaný z dědictví vyloučen, opory v zákoně.

Čís. 7889.

Jest zmatkem podle § 477 čís. 4 a 5 c. ř. s., nebyl-li o odročení odvolacího roku vyrozuměn právní zástupce strany.

(Rozh. ze dne 17. března 1928, Rv I 1308/27.)

O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu i odvolací řízení pro zmatečnost a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní dále jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Pod dovolacím důvodem § 503 čís. 1 c. ř. s. vytýká žalobkyně rozsudku odvolacího soudu zmatečnost podle § 477 čís. 4 a 5 c. ř. s. z toho důvodu, že prý jí byla odňata možnost před soudem projednávatí nezá-